

Profesionālās ievirzes izglītības programmu īstenošana MĀKSLAS jomā

22.04.2024.

Jautājums:

Vai ir kādi nosacījumi, kuru izglītības programmu - Vizuāli plastiskā māksla I vai II skolai ir jāizvēlas? Vai tas ir atkarīgs no pašas skolas?

Atbilde:

Izglītības programmas veidu ar lielo vai mazo stundu skaitu (Vizuāli plastiskā māksla I vai II) izvēlas pati izglītības iestāde, ņemot vērā izglītības iestādes pieejamos materiāltehniskos resursus, pedagogu resursus un audzēkņu skaitu, kā arī *Valsts profesionālās ievirzes izglītības standarta mākslu jomā obligātā satura īstenošanas metodikas* nosacījumus par mācību procesa organizēšanu.

Jautājums:

Vai izvēles mācību priekšmetā mākslā grupu ar 12 bērniem, var dalīt mazākās divās grupās 6/6?

Atbilde:

Mācību priekšmetā "Izvēles mācību priekšmeti" klasi var dalīt grupās atbilstoši *Valsts profesionālās ievirzes izglītības standarta mākslu jomā obligātā satura īstenošanas metodikai*, t.i. ja klasē ir vismaz 10 audzēkņi (Metodikas 1.tabula).

Jautājums:

Vai ir iespējams mācību priekšmetu "Grafika" īstenot kā izvēles mācību priekšmetu vecākajās klasēs?

Atbilde:

Mācību priekšmeta "Grafika" saturs (grafika un citas ar grafisku izteiksmes līdzekļu iepazīšanu un tehniku apguvi saistītas tēmas, paņēmieni un tehnikas - grafikas tehnikas, ilustrācija, modes zīmējums, dizaina zīmējums, skicēšana u.c.) ir integrēts mācību priekšmeta "Zīmēšana" un mācību priekšmeta "Kompozīcija" saturā. Minēto mācību priekšmetu vadlīnijas var skatīt LNKC tīmekļa vietnē <https://www.lnkc.gov.lv/lv/makslas-macibu-prieksmetu-programmas-un-vadlinijas> . Norādītajā tīmekļa vietnē ir atrodamas arī mācību priekšmetu "Glezošana", "Veidošana", "Darbs materiālā", "Dizaina pamati", "Mediju pamati" un "Mākslas pamati" vadlīnijas.

Jautājums:

Vai izvēles mācību priekšmeti drīkst būt arī citi, ne tikai Standartā norādītie? Vai visi izvēles mācību priekšmeti ir obligāti visiem izglītojamajiem?

Atbilde:

Izglītības iestādei, īstenojot kādu no Vizuālās mākslas programmām, jāizvēlas starp tiem izvēles mācību priekšmetiem, kas noteikti valsts profesionālās ievirzes izglītības standartā mākslu jomā, t.i. mācību priekšmeti *Mediju pamati*, *Dizaina pamati*, *Keramika*, *Tekstila tehnikas*, *Kokapstrāde*, *Metāla apstrāde*, *Ādas apstrāde*, *Stikla apstrāde* atbilstoši attiecīgajai izglītības programmai (skat. *profesionālās ievirzes izglītības standarta mākslu jomā* 1.pielikums; *Valsts profesionālās ievirzes izglītības standarta mākslu jomā obligātā satura īstenošanas metodika* 1.tabula, 1.–3.pielikums). Izvēles mācību priekšmetus apgūst visi izglītojamie. Izvēles mācību priekšmetos skolas aicinātas izvēlēties mācību priekšmetus, kas saistīti ar materiālu un tehniku apguvi.

Jautājums:

Vai ir pieejams metodiskais materiāls, ieteicamā literatūra (valsts valodā) mācību priekšmetam “Mediju pamati”? Vai pedagogiem būs iespēja apmeklēt mediju pamatu un dizaina pamatu apguves kursus?

Atbilde:

2024./2025.mācību gadā LNKC plāno organizēt mediju pamatu kursus. Dizaina pamatu apguves kursus LNKC iepriekš organizējis regulāri. Ar nākošo mācību gadu visas Latvijas profesionālās ievirzes vidusskolas (metodiskie centri) tiks aicināti organizēt atbalsta kursus reģionos gan mediju, gan dizaina apguvei pedagogiem.

Tā kā mācību priekšmets “Mediju pamati” ir izteikti praktisks, šobrīd mācību līdzekļi netiek plānoti. Mācību priekšmeta “Mediju pamati” programmas vadlīniju pielikumā ir iekļauti resursi, kurus iespējams izmantot mācību procesā no 2025./2026. mācību gada (Mācību priekšmets “Mediju pamati” paredzēts 5.klasē, to uzsāks audzēkņi pēc 1 gada, kas paredzēts, lai sagatavotos kursa apguvei).

Jautājums:

Vai izvēles mācību priekšmetā “Mediju pamati” var turpināt apgūt Datorgrafiku bez animācijas un video?

Atbilde:

Mācību priekšmets “Mediju pamati” ietver gan datorgrafikas, gan animācijas, foto un video pamatu apguvi. Skola, veidojot mācību priekšmeta programmu atbilstoši mācību priekšmeta “Mediju pamati” vadlīnijām un metodiskajam materiālam (skat. <https://www.lnkc.gov.lv/lv/makslas-macibu-prieksmetu-programmas-un-vadlinijas>), plāno mācību priekšmeta visu tēmu apguvi. Izglītības iestāde var izvirzīt vienu no satura tēmām kā prioritāru, piemēram, datorgrafiku.

Jautājums:

Vai izvēles mācību priekšmetā “Dizaina pamati” var ietvert tekstila dizainu, vides dizainu, formas dizainu?

Atbilde:

Mācību priekšmets “Dizaina pamati” ietver dizaina procesa apguvi praktiskā darbībā un tas var būt arī saistīts gan ar lietu projektēšanu no dažādiem materiāliem, gan grafikas dizainu. Mācību priekšmeta “Dizaina pamati” Vadlīnijās un metodiskajā materiālā norādīts šāds dizaina iedalījums: produktu dizains, komunikācijas dizains, vides dizains (atbilstoši vidējās izglītības dizaina programmu nosaukumiem).

Jautājums:

Pēc jaunā mācību plāna nav paredzētas stundas izvēles mācību priekšmetos 7.klasei. Vai iespējams 7.klasē tomēr īstenot izvēles mācību priekšmetu?

Atbilde:

Izglītības programmu mācību plānos drīkst veikt tikai “horizontālās” izmaiņas mācību priekšmetu dalījumā pa klasēm, saglabājot mācību priekšmetam Standartā noteikto kopējo mācību stundu skaitu. Piemēram, ja izvēles mācību priekšmets (kopā 140 st.) pēc paraugplāna ir paredzēts īstenot 4.klasē (35 st.), 5.klasē (70 st.) un 6. klasē (35 st.), to var pārdalīt sekojoši:

- 4.klase (35 st.), 5.klase (35 st.), 6.klase (35 st.) un 7.klase (35 st.) klase,
- vai 5.klase (35 st.), 6.klase (70 st.) un 7. klase (35 st.).

Jautājums:

Kā notiek mācību priekšmeta “Noslēguma darbs” īstenošana?

Atbilde:

Mācību priekšmeta “Noslēguma darbs” īstenošanā audzēkņi drīkst izvēlēties darba izstrādi kādā no skolas noteiktajiem vairākiem virzieniem/ mācību priekšmetiem, piemēram, izvēles mācību priekšmetiem. Mācību priekšmetu *Noslēguma darbs* īsteno atbilstoši izglītības iestādes izstrādātai kārtībai (skat. *Valsts profesionālās ievirzes izglītības standarta mākslu jomā obligātā satura īstenošanas metodika* 1. tabula “Mākslas jomas izglītības programmu īstenošanas pamatnosacījumi”).